

Välkommen till Lissmadalens naturreservat

Lissmadalens naturreservat är en dalgång med ett stort värde för den biologiska mångfalden och friluftslivet i Huddinges natur. Här möter du ett reservat med en rik mångfald i sjö, våtmark, vattendrag, bäckar, skog, betesmarker och slåttermarker.

På välmarkerade leder tar du dig genom dalgången.

Den spännande kulturmiljön med sitt ursprung ur stenåldern kryddar närvaron i naturreservatet.

Många är de besökare som tilltalas av den öppna karaktären och ett landskapsrum som vårdas och bevaras för mångfald och tillgänglighet.

Reservatsregler

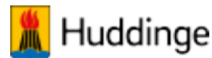
Som gäst i naturen är det viktigt att Du tar ansvar och visar hänsyn

Föreskrifter för allmänheten med stöd av 7 kapitlet 30 § miljöbalken
Utöver föreskrifter och förbud i lagar och författningar är det förbjudet att:

1. förstöra eller skada berg, jord eller sten genom att borra, rista, gräva, hacka, spränga, måla eller liknande,
2. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar eller att skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp växter såsom ris, örter, mossor eller lavar eller ta bort vedlevande svampar,
3. störa djurlivet (t.ex genom att klättra i boträd, fånga eller döda däggdjur, fåglar, krål och groddjur),
4. fånga och insamla nationellt rödlistade ryggradslösa djur,
5. medföra okopplad hund eller annat husdjur,
6. göra upp eld på berghällar och klippor,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning,
8. framföra motordrivet fordon annat än på härför avsedda vägar.

Fakta Lissmadalens naturreservat:

- Reservatet bildat år: 2014
- Markägare: Huddinge kommun och privat
- Areal: 186 hektar
- Naturvårdsförvaltare: Huddinge kommun

För vidare information kontakta Naturvårdsenheten i Huddinge kommun på telefon, växel 08 - 535 300 00 eller nbf@huddinge.se
Besök gärna www.huddinge.se

Foto: Richard Vestin

Produktion december 2017: Huddinge kommun, Richard Vestin

NATURRESERVAT I STOCKHOLMS LÄN

* Lissmadalen

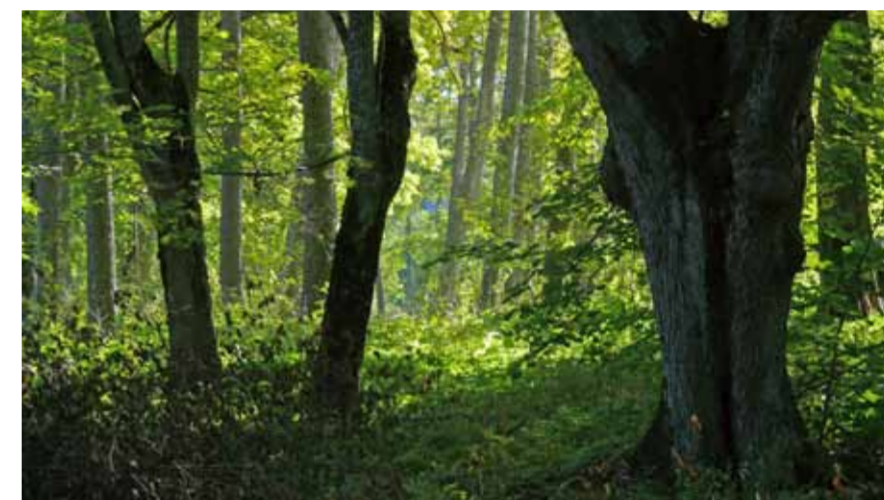

Vingslag från sjö och våtmark

I reservatet finns möjligheten att upptäcka spännande fåglar. Många är de fågelskådare som stannar till vid Lissmasjön för att återse årets första fågelarter. Detta blir ett återkommande kärt evenemang. Tofsvipa, sångsvan, brun kärrhök, skrattnås och trana är några som bjuder på uppvisning i april. När maj står för dörren möts du av rödbena, skedand, lärkfalk och brunand. När grönskan är skir och junikvällen är ljum hörs näktergal, sävsångare, tornseglare och svarthätta. Dröjer du dig kvar när mörkret omsluter dig så kanske kattuggla eller rördrom påkallar ditt öra. Månadernas fågelupplevelser kan radas upp under hela året. Lissmadalen är alltid värd ett besök när vingslag från sjö och våtmark önskas.

En ädel skog

Naturreservatet har också ett pärlband av skogsmiljöer som smyckar området. En del är små och omges av slåttervall eller betesmark, en del är större men aldrig så stora att du blir vilsen. Den frodiga ädellövskogen och strandskogen är en karaktär i reservatet. Men här finns också gammal barrskog på hållmark och blandskog i bäckraviner. Vid Lissmasjöns fågeltorn förekommer den ovanliga jätteröksvampen och skumticka. I strandskogen kan du om våren finna scharlakansröd vårskål. Den som söker finner även entita och mindre hackspett. Några av skogspartierna har riktiga jätteträd som minner om det gamla öppna skogsbeteslandskapet. I dessa trädmiljöer hittar du våra ovanligaste lavar på stam och bark. Lunglav förekommer sparsamt på några trädjättar i dalen. En härlig upplevelse i lövskogens skira grönska under en dag i maj med värme och högttryck är fåglarnas vårkonsert.

En skog med ädellövträd - ek, lind, lönn, ask, alm.....

foto: Richard Vestin

Ängspärlemorfjäril

Violett fingersvamp

Lärkfalk

Friluftsliv i ett landskap av liv

Lissmadalen bjuder alltid in - såväl grannar som långväga besökare. Runt sjön och genom dalgången finns möjligheter för vandring. De uppmarkerade lederna gör det enkelt att upptäcka reservatets spännande platser.

En bra start är reservatsentrén vid gamla Lissma herrgårdspark.

Här kan en minnesvärd utblick över sjön locka.

Blicka ut från fågeltornet eller från den härliga skådarplattformen som möter dig när du från söder tar leden igenom den täta vassen.

Områdets rika fågelliv, gräsmarkernas flora och fauna eller ädellövskogen lockar de biologiskt hängivna.

Kulturlandskapet bjuder även på historiska platser. På din vandring kanske ett något tränat öga krävs för att historiens vingslag ska synas. Som hjälp så finns några platser utmarkerade på reservatskartan.

Friluftsliv med beteshagar, fågeltorn, vildtulpan och jätteröksvamp

foto: Richard Vestin

Skrattmåsar - en viktig art i Lissmasjön

foto: Richard Vestin

Historiska vingslag i Lissmadalen

Stenxor, kvartsavslag, runor och bronsmycken – spåren av det äldre Huddinge är närvarande i Lissmadalen. Dalgången har formats av inlandsisen och dess bördighet har sitt ursprung när det en gång var en havsvik. Denna varma och bördiga skärgårdsvik låg här under yngre stenålder, bronsålder och järnålder. Detta är ett tidsspänn på 5000 år. Förbindelsen för denna tids befolkning mellan Lissmadalen och havet var avgörande för att trygga sin försörjning. Även om jordbruket var den viktigaste födoresursen så var jakt och fiske två av hörnstenarna. Lissmadalen är en av Huddinges få bevarade dalgångar med ett hävdad gammeldags odlingslandskap. Det vackra kulturlandskapet har skapats tack vare ett kontinuerligt brukande.

Lissma gård, som en gång var en ståtlig herrgård, brann 1970 och den gamla prunkande herrgårdsparken är idag en välkommande reservatsentré. Det går fortfarande att njuta av parkens vildtulpan och hunden Hampus undran på sin gravsten från 1863...”Hvad är det för väder ute idag”.

Vy över Lissmasjön.

foto: Richard Vestin

Scharlakansröd vaxskivling

Darrgräs

Mindre hackspett

Rika gräsmarker i vått och torrt

Tack vare Lissmadalens långa kontinuitet av kulturlandskap så har många av Europas kräsna gräsmarksarter kunnat etablera sig. 5000 år av likartad hävd skapar livsmiljöer där många av dagens rödlistade och hotade arter lever vidare och trivs. Många av de som lever här utgör ett kvitto på denna rika biologiska mångfald.

Några exempel på dessa kvittensarter är sydlig gulärta, hasselsnok, scharlakansröd vaxskivling, vallhumla och darrgräs.

Vetskapen om Lissmadalens mångfald berikar ditt besök i ett reservat med ett fungerande ekosystem i balans. Njut av ett besök med fokus på dessa samband i ett skyddat naturlandskap.

Det är alltid njutbart i Lissma.

Utblick i Lissmadalens naturreservat

foto: Richard Vestin

Sydlig gulärta

Sumpen vid Lissmasjöns södra strand

Lamm i Lissma

Vandring i Lissmadalen

Entita

LISSMADALENS NATURRESERVAT

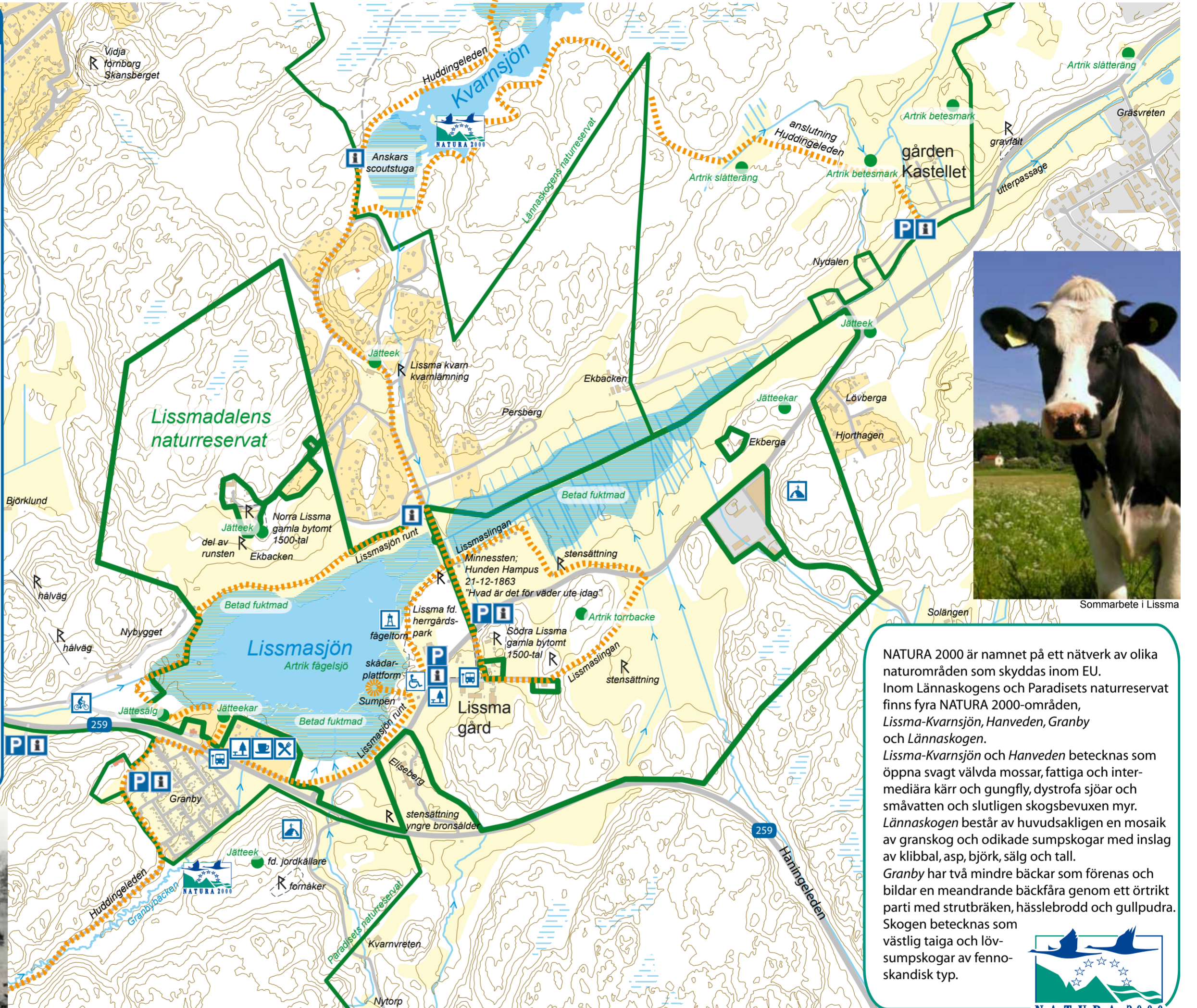
- Naturreservat
- Information
- Parkeringsplats
- Busshållplats
- Cykelväg
- Tillgängligt (till Fågeltorn & Skådarplattform)
- Café / Mat
- Fågeltorn
- Huddingeleden
- / Lissmasjön runt 2,7 km
- / Lissmaslingan 1,6 km
- Fornlämning
- Utkikspunkt

N

Lokala Naturvårds satsningen

Huddinge

0 100 200 400 500 600
meter Ekvidistans 5m

Sommarbete i Lissma

Lissmasjön under 1800-talet illustration: O.J. Hagelstam

Alltid upplevelserikt i Lissmadalen

"Hvad är det för väder ute idag" - Hunden Hampus sten i herrgårdsparken

Vallhumla och rödklöver

Gråhäger

